

Centraal Planbureau
Planbureau voor de Leefomgeving

Effecten op
economie
en milieu

Hoofdstuk 13
bijlage
PVV

**Keuzes in Kaart
2013-2017**

*Een analyse van tien
verkiezingsprogramma's*

13.3 PVV

Deze paragraaf geeft een gedetailleerd overzicht van de door de PVV voorgestelde maatregelen en hun effecten op de overheidsfinanciën. De bedragen zijn ex ante, in prijzen 2012 en betreffen allemaal afwijkingen ten opzichte van het basispad zoals weergegeven in de Nederlandse economie tot en met 2017.⁴⁵

13.3.1 Ombuigingen PVV

De PVV buigt 18,8 mld euro in 2017 om op de collectieve uitgaven.

Openbaar bestuur

De PVV bezuinigt 2,1 mld euro op de bestuur- en apparaatkosten bij Rijk, lokaal bestuur en zbo's zoals UWV (inclusief een tijdelijk besparingsverlies van ruim 20%). Deze ombuigingen hebben vooral betrekking op de functie openbaar bestuur, maar slaan ten dele ook neer bij de functies veiligheid (bijvoorbeeld Dienst Justitiële inrichtingen en ondersteuning voor de rechtspraak), defensie (bijvoorbeeld defensie telematica organisatie) en bereikbaarheid (Rijkswaterstaat), waardoor bij de functie Openbaar bestuur een besparing van 1,7 mld euro resteert.

- Bij het Rijk en zbo's worden de uitgaven bij het openbaar bestuur taakstellend met 0,5 mld euro beperkt. (PVV_088)
- Bij het lokaal bestuur wil de PVV 1,2 mld euro korten op het gemeente- en provinciefonds. De PVV wil onder meer de taken van provincies beperken. (PVV_089)

Veiligheid

- Een deel van de korting op het apparaat slaat neer bij de uitvoerende diensten van de ministeries van Veiligheid en Justitie en Binnenlandse Zaken (0,3 mld euro). (PVV_088)
- De PVV buigt 0,1 mld euro om op reclassering. (PVV_146)
- De PVV legt een taakstellende korting op politie en justitie op (0,1 mld euro). (PVV_145)
- De PVV decentraliseert de Justitiële Jeugdinrichtingen en de Raad voor de kinderscherming en legt hierbij een taakstellende korting van 0,1 mld euro op. (PVV_147)
- Verder bespaart de PVV door vermindering van het aantal politieagenten ten behoeve van het vermeerderen van het aantal agenten bij de dierenpolitie. (PVV_053)

Defensie

- De PVV bezuinigt 0,6 mld euro op defensie. Dit betreft onder meer een vermindering van het aantal jachtvliegtuigen van 68 naar 52 (0,1 mld euro), een bezuiniging op de

⁴⁵ Merk op dat de genoemde bruto bedragen niet altijd direct gerelateerd zijn aan de budgettaire omvang van de specifieke beleidswijzigingen. De reden is dat bij wijzigingen ten opzichte van het Begrotingsakkoord 2013 technisch niet de netto wijziging is ingeboekt, maar een dubbele boeking heeft plaatsgevonden: enerzijds de volledige terugboeking van het betreffende onderdeel uit het Begrotingsakkoord 2013 en anderzijds de boeking van een eventueel alternatief beleidsvoorstel.

landmacht (0,1 mld euro) en een bezuiniging op internationale missies (0,1 mld euro). Verder stapt de PVV uit de testfase van de JSF en slaat een beperkt deel van de apparaatkorting neer bij defensie. (PVV_092, 093, 088)

Bereikbaarheid

- De PVV bezuinigt op aanleg van spoorinfrastructuur uiteindelijk 0,7 mld euro in 2017. Structureel een ombuiging van 0,8 mld euro. (PVV_094)
- De PVV bezuinigt 0,1 mld euro op regionaal ov in 2017. Hiermee wordt een maatregel uit het Begrotingsakkoord teruggedraaid. (PVV_059)
- Een kasschuif in 2017 naar 2018 en 2019 op de aanleg van wegen levert een besparing op van 0,2 mld in 2017. Het structurele effect van deze maatregel is beperkt. Daarnaast leidt de apparaatkorting tot een beperkte besparing op de functie bereikbaarheid (met name Rijkswaterstaat). (PVV_088, 095)

Milieu

- De PVV bespaart 0,3 mld euro in 2017 (1,2 mld euro structureel) door het afschaffen van de SDE+-subsidies. (PVV_079)
- De PVV kort op het budget voor de aankoop, de inrichting en het beheer van natuurgebieden en groene recreatieve gebieden rondom steden. Daarmee worden de maatregelen uit het Begrotingsakkoord teruggedraaid. De besparing die hiermee wordt bereikt bedraagt 0,2 mld euro. (PVV_044)
- De PVV stelt minder geld beschikbaar voor duurzame economie. Dit heeft een positief EMU effect van 0,2 mld euro vanaf 2013. (PVV_043)

Onderwijs

- De PVV kort 1,0 mld euro op de lumpsum voor scholen in het primair en voortgezet onderwijs. (PVV_132)
- De PVV kort op het hoger onderwijs en kleinere opleidingen worden samengevoegd. De totale bezuiniging bedraagt 0,2 mld euro. (PVV_141, 143)
- De investeringen in wetenschap in het kader van het topsectorenbeleid worden teruggedraaid. Dit is een besparing van 0,2 mld euro. (PVV_174)
- De PVV bezuinigt 0,1 mld euro op middelen voor de kwaliteit van onderwijs en leraren. (PVV_038, 039)
- Het verdeelmodel voor de bekostiging van scholen wordt vereenvoudigd. Dit bespaart 0,1 mld euro. (PVV_137)
- De maatschappelijke stages worden afgeschaft. Hiermee wordt 0,1 mld euro bespaard. (PVV_138)
- De PVV kort op het exploitatiebudget voor het mbo, en voegt kenniscentra van het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven samen. Dit is een besparing van 0,1 mld euro. (PVV_139, PVV_140)
- Kunstopleidingen gaan selecteren aan de poort. Hiermee wordt 0,1 mld euro bespaard. (PVV_142)

Zorg

- De langdurige zorg in de AWBZ wordt ingericht volgens het principe van Buurtzorg c.q. regelarme zorg. Dat wil ook zeggen dat de AWBZ niet zal worden uitgevoerd door zorgverzekeraars. Dit levert een besparing op van 1,3 mld. (PVV_159, 123).
- Door diverse beheersinstrumenten kan er 0,8 mld euro worden omgebogen in de Zvw. Het gaat daarbij om het MBI ziekenhuizen en GGZ waardoor de volumegroei wordt teruggebracht tot 2% per jaar. De opbrengst hiervan is 0,7 mld euro. Door medicijnen centraal in te kopen en zorg aan illegalen te beperken (kleine lijst) kan nog 0,1 mld euro omgebogen worden. (PVV_115, 116, 117, 255)
- Door diverse pakketmaatregelen worden de uitgaven met 0,6 mld euro omgebogen. Het gaat daarbij om: neusspray voor allergiepatiënten, antidepressiva, eerstelijns GGZ, preventieve zorg, stringent pakketbeheer en actief uitstroombesleid. (PVV_011, 168, 189, 190, 191, 254)
- Door de norminkomens van specialisten en inkomens van bestuurders te verlagen en door een korting op de tarieven GGZ kan 0,3 mld euro omgebogen worden. (PVV_114, 253)
- Via de tarieven wordt bij de jeugdzorg 0,2 mld euro omgebogen. (PVV_207, 208)
- De functie begeleiding wordt vanuit de AWBZ overgeheveld naar de gemeenten, waarbij de aanspraken de vorm krijgen van een voorziening in plaats van een verzekerd recht. Mede door het voorzieningskarakter kunnen gemeenten meer maatwerk leveren, zodat een besparing kan worden geboekt van 0,1 mld. (PVV_159)
- Door integratie van regelingen WTCG, TOG en CER kan nog 0,1 mld bespaard worden. (PVV_209)
- De eigen bijdrage voor de GGZ wordt weer verhoogd en bovendien hoger geïndexeerd. Dit geeft een ombuiging van 0,1 mld euro. (PVV_018, 251, 252)
- Diverse maatregelen overlappen elkaar waardoor de effectiviteit afneemt. Dit effect is bij de ombuigingen geboekt (PVV_250).

Sociale zekerheid

- De PVV schaft het budget voor re-integratie volledig af. Na correctie voor uitverdieneffecten resulteert een besparing van 0,8 mld euro. (PVV_130)
- Zorgtoeslag terugdraaien: door het terugdraaien van de verhoging van het eigen risico in de zorg vervalt ook de hieraan gekoppelde verhoging van de zorgtoeslag uit het Begrotingsakkoord. De besparing op de zorgtoeslag bedraagt 0,6 mld euro. (PVV_214)
- Beperken kinderbijslag en kindgebonden budget: beide gaan gelden voor maximaal twee kinderen. Hiermee wordt 0,3 mld euro bespaard. (PVV_074)
- Verlaging zorgpremies (Zvw): door lagere nominale zorgpremies dalen de uitgaven aan zorgtoeslag met 0,3 mld euro. (PVV_126)
- De PVV draait het belasten van de reiskostenvergoeding terug. Hierdoor neemt het premieplichtig inkomen af, waardoor ook de WW- en WAO-aanspraken afnemen. De resulterende ombuiging loopt op tot 0,2 mld euro. (PVV_212)
- Afschaffen kinderopvangtoeslag voor niet-werkenden: de kinderopvangtoeslag voor zogenaamde 'doelgroepouders' wordt afgeschaft (dit zijn bijvoorbeeld ouders met een uitkering die een re-integratietraject of inburgeringstraject volgen). De besparing bedraagt 0,2 mld euro. (PVV_184)

- Kinderbijslag inkomensafhankelijk: de kinderbijslag vervalt voor paren met een gezamenlijk inkomen van 100.000 euro of meer. Hiermee wordt 0,2 mld euro bespaard. (PVV_185)
- De PVV beperkt de WAJONG tot volledig en duurzaam arbeidsongeschikten. De ombuiging bedraagt 0,1 mld euro in 2017 en 1,2 mld euro structureel. (PVV_131)
- De PVV draait de verhoging van de AOW-leeftijd terug. Zie 'intensiveringen'. (PVV_005)

Overdrachten aan bedrijven

- De PVV buigt 0,7 mld euro in 2017 om op het gebied van subsidies. Het betreft een algemene subsidietaakstelling en gaat daarmee niet alleen om subsidies naar bedrijven, maar ook om subsidies naar bijvoorbeeld het maatschappelijke middenveld (PVV_162).
- De PVV buigt maximaal om op het innovatiegedeelte van het topsectorenbeleid. Dit betekent een ombuiging van 0,5 mld euro. (PVV_083)

Internationale samenwerking

- De PVV bezuinigt 3,5 mld euro op ontwikkelingssamenwerking (met uitzondering van noodhulp). Dit is inclusief het opzeggen van lidmaatschappen van internationale organisaties zoals de Wereldbank en de VN en het schrappen van de bijdragen aan deze organisaties. (PVV_070)

Uitgaven overig

- De PVV bezuinigt 0,4 mld euro op de publieke omroep. (PVV_086)
- Het afschaffen van PBO's leidt tot een verlaging van de uitgaven met 0,2 mld euro. (PVV_149)
- De niet-belastingmiddelen van de overheid worden vergroot door: hogere griffierechten (0,2 mld euro), het verhogen van de heffings- en invorderingsrente (0,2 mld euro), hogere kartelboetes (0,1 mld euro), hogere boetes voor het te laat betalen van de motorrijtuigenbelasting (0,1 mld euro), het deels doorberekenen van de kosten van strafzaken en detentie aan de veroorzaker (0,1 mld euro) en het veilen van vergunningen voor de exploitatie van internetkansspelen. (PVV_061, 084, 151, 155, 144, 054)

Tabel 13.11 Ombuigingen in 2017, ex ante, mld euro

Maatregelen	Bedrag
Arbeidsvoorwaarden collectieve sector	0,0
Openbaar bestuur	1,7
Rijk en zbo's (PVV_088)	0,5
Lokaal bestuur (PVV_089)	1,2
Veiligheid	0,5
Apparaatskorting Rijk: deel veiligheid (PVV_088)	0,3
Overig (PVV_146, 145, 147, 053)	0,2
Defensie	0,6
Ombuiging defensie (PVV_092, 093, 088)	0,6
Bereikbaarheid	1,0
Verlaging aanlegbudget spoor (PVV_094)	0,7
Overig (PVV_095, 088, 059)	0,4

Milieu	0,7
Afschaffen SDE+ (PVV_079)	0,3
Terugdraaien intensivering natuur (PVV_044)	0,2
Ombuiging duurzame economie (PVV_043)	0,2
Onderwijs	1,9
Korting lumpsum (PVV_132)	1,0
Korting hoger onderwijs (PVV_141, 143)	0,2
Ombuiging topsectorenbeleid wetenschap (PVV_174)	0,2
Overig (PVV_038, 039, 137, 138, 139, 140, 142)	0,5
Zorg	3,4
Buurtzorg of 'regelarme zorg' concept AWBZ (PVV_159, 123)	1,3
Diverse beheersinstrumenten Zvw (PVV_115, 116, 117, 255)	0,8
Inperking verzekerd pakket (PVV_011, 168, 189, 190, 191, 254)	0,6
Verlaging norminkomens specialisten en bestuurders, en korting GGZ (PVV_114, 253)	0,3
Jeugdzorg (PVV_207, 208)	0,2
Overig (PVV_159, 209, 018, 251, 252, 250)	0,3
Sociale zekerheid	3,1
Korting re-integratiebudget (PVV_130)	0,8
Verlaging zorgtoeslag a.g.v. terugdraaien verhoging eigen risico (PVV_214)	0,6
Beperken kinderbijslag en kindgebonden budget (PVV_074)	0,3
Effect op zorgtoeslag van verlaging nominale premie (PVV_126)	0,3
Weglek reiskosten via WW en WAO (PVV_212)	0,2
Afschaffen kinderopvangtoeslag voor niet-werkende ouders (PVV_184)	0,2
Beperken kinderbijslag (PVV_185)	0,2
Overig (PVV_131, 005)	0,6
Overdrachten aan bedrijven	1,2
Taakstelling subsidies (PVV_162)	0,7
Ombuiging topsectorenbeleid innovatie (PVV_083)	0,5
Internationale samenwerking	3,5
Ombuiging ontwikkelingssamenwerking (PVV_070)	3,5
Overige uitgaven	1,3
Korting publieke omroepen (PVV_086)	0,4
Afschaffen PBO's (PVV_149)	0,2
Verhoging niet-belastingmiddelen (PVV_061, 084, 151, 155, 144, 054)	0,7
Totaal	18,8

13.3.2 Intensiveringen PVV

De PVV trekt 4,1 mld euro in 2017 uit voor extra collectieve uitgaven.

Arbeidsvoorwaarden collectieve sector

- De PVV hanteert geen nullijn voor de politie in 2013. Dit betekent een intensivering van 0,1 mld euro in 2017. De structurele intensivering is nul. (PVV_055)

Veiligheid

- De PVV voert de dierenpolitie opnieuw in. (PVV_053)

Bereikbaarheid

- De PVV investeert 0,2 mld euro extra in 2017 op wegen. Hiermee wordt een maatregel uit het Begrotingsakkoord teruggedraaid. (PVV_057)

- De PVV investeert 0,1 mld euro in 2017 in de bdu. Hiermee wordt de aanbesteding van het ov in de grote steden teruggedraaid. (PVV_001)

Zorg

- De PVV draait de eigen bijdrage maatregelen uit het basispad terug. Het gaat daarbij om de verhoging van het eigen risico naar 350 euro, de eigen bijdrage van 7,5 euro voor verblijfskosten in ziekenhuizen en de eigen bijdrage voor hoortoestellen. In totaal stijgen hierdoor de collectieve uitgaven met 1,0 mld euro. (PVV_014, 015, 016)
- De PVV draait verschillende maatregelen uit het basispad terug. Zo worden de ZZP-tarieven GGZ en GHZ en de pgb-tarieven voor pgb-houders met een verblijfsindicatie verhoogd, gaat de PVV niet over tot extramuralisering van ZZP 1-3, en stelt een hogere groei ruimte beschikbaar voor de AWBZ. In totaal wordt voor 0,8 mld euro geïntensiveerd. (PVV_021, 022, 023, 020, 024, 025)
- De maatregel lage ziekte last uit het regeerakkoord en het schrappen van de rollator uit het basispakket worden gedeeltelijk teruggedraaid. Dit leidt tot een intensivering van 0,3 mld euro. (PVV_013, 210)

Sociale zekerheid

- AOW-leeftijd terugdraaien: de verhoging van de AOW-leeftijd uit het Begrotingsakkoord wordt teruggedraaid. De AOW-leeftijd blijft 65, ook na 2017. De extra uitgaven bedragen per saldo 0,8 mld euro in 2017 en 8,1 mld euro structureel. (PVV_005)
- Verhogen kinderopvangtoeslag: de PVV trekt 0,2 mld euro uit voor het deels terugdraaien van bezuinigingen op de kinderopvangtoeslag. (PVV_211)
- De PVV maakt de voorgenomen versoering van de huurtoeslag van 0,1 mld euro ongedaan. Deze versoering was voorzien in het Begrotingsakkoord. (PVV_036)
- Er is sprake van weglek naar toeslagen. (PVV_131)

Uitgaven overig

- De PVV verhoogt de bankenbelasting. Door de hogere bankbelasting zal het dividend van ABN-AMRO naar verwachting 0,1 mld euro lager uitvallen. (PVV_096)

Tabel 13.12 Intensiveringen in 2017, ex ante, mld euro

Arbeidsvoorwaarden collectieve sector	0,1
Geen nullijn in 2013 voor politie (PVV_055)	0,1
Openbaar bestuur	0,0
Veiligheid	0,0
Defensie	0,0
Bereikbaarheid	0,3
Intensivering wegen (PVV_057)	0,2
Intensivering bdu (PVV_001)	0,1
Milieu	0,0
Onderwijs	0,0
Zorg	2,1
Verlaging eigen bijdragen Zvw (PVV_014, 015, 016)	1,0
Terugdraaien diverse AWBZ maatregelen basispad (PVV_021, 022, 023, 020, 024, 025)	0,8
Uitbreiding verzekerd pakket (PVV_013, PVV_210)	0,3
Sociale zekerheid	1,5
Terugdraaien verhoging AOW-leeftijd (PVV_005)	1,3
Verhogen kinderopvangtoeslag (PVV_211)	0,2
Intensivering huurtoeslag (PVV_036)	0,1
Overig (PVV_131)	0,0
Overdrachten aan bedrijven	0,0
Internationale samenwerking	0,0
Overige uitgaven	0,1
Dividend ABN AMRO (PVV_096)	0,1
Totaal	4,1

13.3.3 Lasten PVV

De PVV verlaagt de lasten netto met 7,5 mld euro in 2017. Het gaat hier om de beleidsmatige lastenontwikkeling op EMU-basis (blo). De lastenverlaging is de resultante van een lastenverzwaring van 0,1 mld euro voor bedrijven en een lastenverlichting van 7,6 mld euro voor gezinnen.

Milieu

- De PVV schaft de diverse fiscale vergroeningsfaciliteiten af. Afschaffen van de verlaging van de fiscale bijtelling voor (zeer) zuinige auto's, de energie-investeringsaftrek, de milieu-investeringsaftrek, de VAMIL, de bosbouwvrijstelling, de vrijstelling vergoeding bos en natuurbeheer, de vrijstelling van natuurgrond voor de overdrachtsbelasting en de vrijstelling forfaitair rendement groen beleggen en bos- en natuurterreinen verzwaren de lasten met 0,7 mld euro. (PVV_082)
- De PVV verlicht de lasten met 0,3 mld euro in 2017 (1,2 mld euro structureel) door het afschaffen van de SDE+-heffing. (PVV_109)

- De PVV verlaagt de energiebelasting op aardgas in de eerste schijf met 1,55 cent per m³. Deze maatregel heeft een negatief EMU-effect van 0,2 mld euro vanaf 2013. (PVV_050)
- De PVV voert een vrijstelling in de kolenbelasting voor elektriciteitsopwekking in, waardoor de lasten met 0,1 mld euro worden verlicht. (PVV_051)

Inkomens en arbeid

- Afschaffen restant vitaliteitspakket: de PVV schaft het overgebleven deel van het vitaliteitspakket af. Dit is een lastenverzwaring voor gezinnen van 1,5 mld euro, en een lastenverzwaring voor bedrijven van 0,8 mld euro. (PVV_007, 072)
- Alle maatregelen - auto, fiets en ov - uit het Begrotingsakkoord 2013 ten aanzien van het belasten van de vergoedingen voor het woon-werkverkeer worden teruggedraaid, behalve de maatregel om het woon-werkverkeer van leaseauto's mee te tellen als privé-kilometers. Dit betreft een lastenverlichting van 1,5 mld euro in 2017. (PVV_046, 047, 049)
- De verhoging van het tarief eerste schijf met 0,7%-punt wordt geschrapt. De lastenverlichting bedraagt 1,4 mld euro. (PVV_215)
- Lagere belastingen box 1: de bevrozing van de schijfgrenzen en heffingskortingen uit het Begrotingsakkoord wordt teruggedraaid. De lasten voor gezinnen worden hiermee verlicht met 1,3 mld euro. (PVV_056)
- Verlaging zorgpremies (Zvw): de zorgpremies gaan omlaag, onder andere door beperking van de zorguitgaven. Dat betekent een lastenverlichting voor bedrijven van 0,4 mld euro (inkomensafhankelijke bijdrage) en een lastenverlichting voor gezinnen van 0,6 mld euro (inkomensafhankelijke bijdrage plus nominale premie). (PVV_126)
- De PVV draait de hervorming van het ontslagstelsel uit het Begrotingsakkoord terug. Deze maatregel verlaagt de lasten van bedrijven met 1 mld euro. (PVV_006)
- Terugdraaien vergroeningspakket: het vergroeningspakket uit het Begrotingsakkoord wordt teruggedraaid. Hiermee vervalt ook het bijbehorende pakket lastenverlichtingen. Dat laatste betekent een lastenverzwaring van 0,3 mld euro voor gezinnen en 0,6 mld euro voor bedrijven. (PVV_045)
- De PVV versobert het Witteveenkader door het aftoppen van de pensioenpremie-aftrek bij een inkomen van honderdduizend euro. Tegelijkertijd worden de versoberingsmaatregelen van het Witteveenkader uit het Lenteakkoord teruggedraaid. Dit pakket aan maatregelen leidt per saldo tot een afname van de lasten voor gezinnen met 0,8 mld euro in 2017 ten opzichte van het basispad. (PVV_098, 005)
- De PVV schaft de giftenaftrek in de inkomensbelasting af, waardoor de lasten met 0,5 mld euro worden verzwaaard. (PVV_100)
- Het afschaffen van de wet Hillen die voorschrijft dat de bijtelling van het eigenwoningforfait niet hoger kan zijn dan de aftrek vanwege de betaalde hypotheekrente is, ondanks intrekken in een later stadium, meegenomen in de berekeningen. Dit bespaart 0,4 mld euro. (PVV_179)
- De PVV draait de verhoging van het hoge btw-tarief uit het Begrotingsakkoord terug. Hiermee vervalt ook het bijbehorende pakket lastenverlichtingen gedeeltelijk. Dat laatste betekent een lastenverzwaring voor gezinnen van 2,7 mld euro, door hogere belastingtarieven in box 1. Daarnaast verhoogt de PVV de arbeidskorting en

(alleenstaande) ouderenkorting. Hiervan bedraagt de lastenverlichting 3,1 mld euro. (PVV_064)

- De PVV schaft de 30% regeling voor kenniswerkers af. Dit betekent een lastenverzwaring van 0,3 mld euro. (PVV_099)
- Het terugdraaien van de verhoging van de AOW-leeftijd leidt tot 0,3 mld euro lagere lasten in 2017, doordat 65-jarigen geen AOW-premie meer betalen. (PVV_005)
- Hypotheekrenteaftrek: alle voorgenomen beperkingen van de hypotheekrenteaftrek worden door de PVV ongedaan gemaakt. Het betreft de beperking van hypotheekrenteaftrek voor nieuwe gevallen tot een annuïtair aflossingsschema, de beperking van de verhouding tussen de maximaal toegestane hypotheekschuld en aanschafwaarde van de woning en de afschaffing van de box 1 vrijstelling voor de kapitaalverzekering eigen woning. Deze maatregelen leiden tot een lastenverlichting van 0,1 mld euro in 2017. (PVV_033)
- In 2013 wordt geen tijdelijke werkgeversheffing van 16% geheven over lonen die in 2012 meer dan 150.000 euro bedragen. Rekening houdend met belastingvermijding leidt dit tot een 0,3 mld euro lagere opbrengst in 2013. Vanaf 2014 zijn er geen budgettaire effecten. (PVV_066)

Vermogen en winst

- De PVV schaft de fiscale innovatiefaciliteiten af vanaf 2015. Afschaffen van de WBSO, de research en developmentaftrek (RDA), de innovatiebox, en de aftrek speur en ontwikkelingswerk verzwaart de lasten met 1,8 mld euro. (PVV_081)
- Huurmarkt: de PVV trekt de maatregel in die 25 extra woningpunten toekent aan huurwoningen in schaarsteregio's. Ook biedt de PVV geen extra ruimte voor een jaarlijkse huurstijging voor huurders met een inkomen boven 33.000 euro. De maximale huurstijging van niet-geliberaliseerde huurwoningen volgt daarmee het algemene inflatietempo. Ten slotte trekt de PVV het voornemen in om vanaf 2013 een heffing voor verhuurders in te voeren. De PVV draait hiermee alle maatregelen gericht op de huurwoningmarkt van het kabinet Rutte en uit het Begrotingsakkoord terug. Dit levert een lastenverlichting op voor bedrijven van 0,8 mld euro. (PVV_035, 004)
- De PVV beperkt de aftrek van deelnemingsrente met 0,7 mld euro. (PVV_097)
- De PVV verhoogt de bankenbelasting met 0,4 mld euro. (PVV_096)
- De PVV schaft de faciliteiten in de erf- en schenkelasting voor algemeen nut beogende instellingen af, waardoor de lasten met 0,2 mld euro worden verzwaaard. (PVV_181)
- De PVV verlaagt het algemeen vennootschapsbelastingtarief met 2%-punt in de jaren 2013-2016. Door vertraagde doorwerking in de ontvangsten zijn de ontvangsten 0,2 mld euro lager in 2017. (PVV_165)
- De PVV verlaagt het tarief in de eerste schijf van de vennootschapsbelasting met 2%-punt in de jaren 2013-2016. Door vertraagde doorwerking in de ontvangsten zijn de ontvangsten 0,1 mld euro lager in 2017. (PVV_107)
- De PVV schaft de heffingskorting voor groen beleggen af. De vrijstellingen in box 3 voor durfkapitaal, sociaal ethisch beleggen en cultureel beleggen worden niet afgeschaft. Per saldo is dit een beperkte lastenverzwaring. (PVV_043)

Overig

- De PVV verlaagt het hoge btw-tarief structureel van 21% naar 18%. Dit levert een lastenverlichting op van 6,4 mld euro. (PVV_063, 104)
- De PVV verhoogt de overdrachtsbelasting van 2% naar 6%. Dit betekent een lastenverzwaring van 1,2 mld euro. (PVV_034)
- De PVV verlaagt het lage btw-tarief structureel van 6% naar 5%. Dit levert een lastenverlichting op van 0,7 mld euro. (PVV_105)
- De PVV verlaagt de accijns op tabak. De lastenverlichting is 0,5 mld euro. (PVV_067, 050)
- De PVV schaft de PBO-heffingen af. Dat betekent een lastenverlichting van 0,2 mld euro. (PVV_149)
- De PVV verhoogt de btw op podiumkunsten, kunstvoorwerpen en kunstenaars van 6% naar 18%. Dit levert een lastenverzwaring van 0,1 mld euro op. (PVV_065)
- Structurele oploep woningmarktmaatregelen: De woningmarktmaatregelen van de PVV hebben na 2017 nog additionele budgettaire effecten. Het gaat om de maatregelen PVV_004, PVV_033 tot en met PVV_036 en PVV_179. De doorwerking van dit pakket van maatregelen leidt op lange termijn tot een additioneel negatief budgettair effect van 4,6 mld euro in 2040. (PVV_920, 921)

Tabel 13.13 Lastenmutaties t.o.v. basispad in 2017, ex ante, mld euro

Maatregel	Bedrag
Milieu	0,1
Afschaffen fiscale vergroeningsfaciliteiten (PVV_082)	0,7
Afschaffen SDE+ heffing (PVV_109)	-0,3
Verlagen energiebelasting op aardgas (PVV_050)	-0,2
Vrijstelling kolenbelasting (PVV_051)	-0,1
Inkomens en arbeid	-3,2
Afschaffen restant vitaliteitspakket (PVV_007, 072)	2,4
Terugdraaien afschaffen onbelaste reiskostenvergoeding (PVV_046, 047, 049)	-1,5
Verlagen ib-tarief 1 ^e schijf (PVV_215)	-1,4
Terugdraaien bevrozing belastingschijven en heffingskortingen (PVV_056)	-1,3
Verlaging Zvw-premies (PVV_126)	-1,1
WW-premie/6 maanden WW-doorbetaling (PVV_006)	-1,0
Terugdraaien vergroeningspakket (PVV_045)	0,9
Aanpassen Witteveenkader (PVV_098, 005)	-0,8
Afschaffen giftenaftrek (PVV_100)	0,5
Afschaffen wet Hillen (PVV_179)	0,4
Verhogen ib-tarieven, i.c.m. verhogen arbeidskorting en ouderenkorting (PVV_064)	-0,4
Afschaffen regeling kenniswerkers (PVV_099)	0,3
AOW-premies 65+ (PVV_005)	-0,3
Uitbreiden hypotheekrenteaftrek (PVV_033)	-0,1
Terugdraaien tijdelijke werkgeversheffing (PVV_066)	0,0
Vermogen en winst	2,1
Afschaffen fiscale innovatiefaciliteiten (PVV_081)	1,8
Maatregelen huurmarkt (PVV_035, 004)	-0,8
Beperken aftrek deelnemingsrente (PVV_097)	0,7
Verhogen bankenbelasting (PVV_096)	0,4
Afschaffen faciliteiten successiewet (PVV_181)	0,2
Verlagen vpb algemeen tarief (PVV_165)	-0,2
Verlagen vpb opstarttarief (PVV_107)	-0,1
Overig (PVV_043)	0,0

Overig	-6,5
Verlaging hoge btw-tarief (PVV_063, 104)	-6,4
Verhogen overdrachtsbelasting (PVV_034)	1,2
Verlaging lage btw-tarief (PVV_105)	-0,7
Verlaging accijnzen op tabak (PVV_067, 050)	-0,5
Afschaffen heffing PBO's (PVV_149)	-0,2
Verhoging btw op podiumkunsten (PVV_065)	0,1
Structurele oploep woningmarktmaatregelen (PVV_920, 921)	0,0
Totaal lastenmaatregelen (blo)	-7,5
w.v. gezinnen	-7,6
bedrijven	0,1
buitenland	0,0

Niet-EMU-lastenontwikkeling

De niet-EMU-lasten nemen netto met 0,8 mld euro af in 2017 t.o.v. het basispad. De niet-EMU-lasten kunnen gezien worden als een correctie op de lastenontwikkeling in 2017 op EMU-basis om tot de lastenontwikkeling te komen zoals die door gezinnen en bedrijven wordt ervaren. Intertemporele schuiven worden meegenomen omdat een lastenverzwaring in 2017 in deze gevallen (ten dele) wordt gecompenseerd door een lastenverlichting na 2017. De overige niet-EMU-lasten betreffen kosten voor bedrijven of gezinnen die het gevolg zijn van overheidsbeleid, maar geen directe gevolgen hebben voor het EMU-saldo.

- Door de verschillende zorgmaatregelen dalen de lasten voor de burgers met 0,7 mld euro. (PVV_014, 210, 189, 015, 254, 251, 018, 252)
- De lastenstijging op EMU-basis van de afschaffing van de vitaliteitsspaarregeling van 0,7 mld euro omvat een tijdelijk effect van 0,6 mld euro. Het afschaffen van de vitaliteitsspaarregeling leidt op korte termijn tot een stijging van de belastingopbrengsten. Op de lange termijn staan daar echter lagere belastingopbrengsten tegenover, doordat ook de belastbare uitkeringen van spaartegoeden lager worden. Na correctie van de EMU-relevante lasten voor intertemporele schuiven resulteert de lastenontwikkeling zoals die over de gehele levensduur wordt ervaren. (PVV_072)
- De EMU-relevante lastenverlichting van 0,8 mld euro in 2017 die voortvloeit uit de aanpassing van het Witteveenkader omvat een tijdelijk effect van 0,5 mld euro. Het (gedeeltelijk) terugdraaien van een beperking op de fiscale aftrekbaarheid van pensioenpremies leidt op korte termijn tot een afname van de belastingopbrengsten. Op de lange termijn staan daar echter hogere belastingopbrengsten tegenover, doordat de belastbare pensioenuitkeringen hoger worden. Na correctie van de EMU-relevante lasten voor intertemporele schuiven resulteert de lastenontwikkeling zoals die over de gehele levensduur wordt ervaren. (PVV_098, 005).

Tabel 13.14 Niet-EMU-lastenmutaties t.o.v. basispad in 2017, ex ante, mld euro in prijzen 2012

Maatregel	Bedrag
Zorgmaatregelen (PVV_014, 210, 189, 015, 254, 251, 018, 252)	-0,7
Intertemporeel (PVV_072, 098, 005)	0,0
Totaal niet-EMU-lastenontwikkeling	-0,8

13.3.4 Overzicht maatregelen klimaat en energie PVV

- De PVV bespaart 0,3 mld euro in 2017 (1,2 mld euro structureel) door het afschaffen van de SDE+-subsidies. (PVV_079)
- De PVV verlicht de lasten met 0,3 mld euro in 2017 (1,2 mld euro structureel) door het afschaffen van de SDE+-heffing. (PVV_109)
- De PVV verlaagt de energiebelasting op aardgas in de eerste schijf met 1,55 cent per m3. Deze maatregel heeft een negatief EMU-effect van 0,2 mld euro vanaf 2013. (PVV_050)
- De PVV voert een vrijstelling voor kolenbelasting in. Dit heeft vanaf 2013 een negatief EMU effect van 0,1 mld euro. (PVV_051)
- De PVV schaft diverse fiscale vergroeningsfaciliteiten af, waaronder de EIA, VAMIL, MIA, verlaging fiscale bijtelling zuinige auto's en Nihil tarief zeer zuinige auto's. Deze maatregelen hebben een positief EMU effect van 0,7 mld euro in 2017. (PVV_082)
- De PVV stelt minder geld beschikbaar voor duurzame economie. Dit heeft een positief EMU effect van 0,2 mld euro vanaf 2013. (PVV_043)

13.3.5 Overzicht maatregelen natuur PVV

Tabel 13.15 geeft een overzicht van alle geanalyseerde maatregelen. Naast de relevantie van de maatregelen voor biodiversiteit en beleving, zijn het budgettaire effect voor het Rijk en het (eventuele) effect op de lastendruk voor de landbouw weergegeven. In de teksten onder de tabel worden de maatregelen kort toegelicht.

Tabel 13.15 Geanalyseerde maatregelen, bedragen in mld euro's per jaar

Nummer	Maatregel	Relevant voor biodiversiteit	Relevant voor beleving	Uitgaven overheid natuur	Lastenverzwaring landbouw
PVV_044	Terugdraaien natuurmaatregelen Begrotingsakkoord	x	x	-0,2	
PVV_077b	Afschaffen subsidies I&M: ruimte & milieu		x	zie elders	
PVV_082	Afschaffen fiscale vergroeningsfaciliteiten				x
	Opgesteld vermogen windenergie		x	zie energie	

PVV_044: Aanpassingen intensivering Begrotingsakkoord

- De PVV draait alle natuurmaatregelen uit het Begrotingsakkoord terug.
- Daarmee bezuinigt de PVV op het budget voor aankoop en inrichting van natuurgebieden en recreatief groene gebieden rondom steden. Ook krimpt het budget voor natuurbeheer, het beheer van landschapselementen buiten de EHS, het beheer recreatiegebieden rondom steden, het agrarisch natuurbeheer en de vergoedingen voor het toegankelijk houden van natuur en recreatiegebieden. Deze maatregel bepaalt nagenoeg geheel de negatieve scores voor biodiversiteit en de belevingswaarde van landschap en natuur.

PVV_077: Afschaffen subsidies I&M: ruimte & milieu

- De PVV schrapt de uitgaven van het ministerie van I&M voor ruimte en milieu (de posten: ketengericht afval- en productiebeheer, duurzaam gebruik ecosystemen, internationaal milieubeleid, duurzame gebiedsontwikkeling, nationaal ruimtelijk beleid, duurzaam milieugebruik wereldwijd en duurzaam en efficiënt watergebruik).

PVV_082: Afschaffen Fiscale Vergroeningsfaciliteiten

- De PVV schaft alle fiscale milieuregelingen, zoals de Vamil (willekeurige afschrijving milieu-investeringen), MIA (milieu investeringsaftrek), EIA (energie-investeringsaftrek), af. Ondernemers hebben daardoor minder financiële prikkel om bij investeringen rekening te houden met het milieuaspect van de investering. De emissies zullen daarom groter zijn.

Opgesteld vermogen windenergie

- De PVV bezuinigt op investeringen in windenergie. In plaats van een uitbreiding naar 4000 MW, is er sprake van een vergroting naar 2700 MW in 2020.

De verkiezingsprogramma's 2012 laten zien welke keuzes politieke partijen maken voor de jaren 2013-2017. De programma's tonen aan dat er echt iets te kiezen valt voor de komende kabinetsperiode. Hoe gaan we na de economische crisis de overheidsfinanciën weer op orde brengen en hoe snel? Verhogen we de AOW-leeftijd en beperken we de aftrek van de hypotheekrente, of juist niet? Hoe verminderen we de filedruk? Willen we klimaatverandering aanpakken en zo ja, hoe dan? Is het de moeite waarde om meer geld uit te geven aan onderwijs of innovatie? Hoeveel trekken we uit voor natuur? Hoe kunnen we de woningmarkt beter laten functioneren? Hoe gaan we om met de stijging van de kosten van de zorg?

In de aanloop naar de verkiezingen van 12 september 2012 hebben tien politieke partijen - VVD, PvdA, PVV, CDA, SP, D66, GroenLinks, ChristenUnie, SGP, DPK - gevraagd om een analyse van hun verkiezingsprogramma's. Het CPB heeft de economische effecten geanalyseerd, het PBL de effecten op milieu.

Dit is een uitgave van:

Centraal Planbureau (CPB)
Postbus 80510 | 2508 GM Den Haag
(070) 338 33 80 | www.cpb.nl | info@cpb.nl

Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)
Postbus 30314 | 2500 GH Den Haag
(070) 328 87 00 | www.pbl.nl | info@pbl.nl

Gedrukt door:
De Swart BV
Postbus 53184 | 2505 AD Den Haag
(070) 308 21 21 | www.kds.nl | info@kds.nl

Foto omslag: GPD | Stephanie Versteeg

Augustus 2012 | ISBN 978-90-5833-559-3

